

Załącznik nr 1
do uchwały
Rady Gminy Kamionka
z dnia

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
KAMIONKA**

Uwarunkowania rozwoju

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie	3
1. Ogólna charakterystyka studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	3
<i>2. Zmiany Studium</i>	5
3. Zawartość opracowania	5
II. Podstawowe dane o gminie Kamionka	7
III. Wytyczne z planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego	9
<i>IV. Cele i kierunki określone w dokumentach strategicznych</i>	15
V. Środowisko przyrodnicze	17
<i>1. Budowa geologiczna</i>	17
<i>2. Gleby</i>	19
<i>3. Wody powierzchniowe i podziemne</i>	19
<i>4. Klimat</i>	22
<i>5. Powietrze atmosferyczne</i>	23
<i>6. Przyroda ożywiona</i>	24
7. Obszary i obiekty prawnie chronione	25
8. Przyrodniczy system gminy	27
VI. Wartości kulturowe	29
1. Analiza zasobu kulturowego	29
2. Wykaz obiektów zabytkowych	30
VII. Infrastruktura	33
1. Infrastruktura techniczna	33
2. Komunikacja	34
VIII. Sfera społeczna i gospodarcza	39
1. Potencjał społeczno-demograficzny	39
2. Baza oświatowa i kulturalna	40
3. Rolnictwo	41
4. Gospodarka	43
5. Turystyka	45
<i>6. Bezpieczeństwo</i>	45

Podstawę niniejszego opracowania stanowi ujednolicony tekst studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamionka przyjęty uchwałą Nr IV/14/2011 Rady Gminy Kamionka z dnia 11 lutego 2011 r. w sprawie uchwalenia zmian "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamionka", a opracowany przez Zakład Projektowo-Budowlany Pracownia Projektowo-Studialna EKO-PLAN. W skład zespołu autorskiego weszli:

mgr inż. Marek Kozłowski

OIU W-wa nr WA-093

– główny projektant

mgr inż. Anita Nankiewicz

– tok formalnoprawny

mgr Gustaw Obel

– infrastruktura techniczna

inż. Maciej Kozłowski

– opracowanie graficzne.

Do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamionka przystąpiono w związku z uchwałą Rady Gminy Nr V/33/2011 z dnia 28.03.2011 r. Zmiany te zostały opracowane przez zespół autorski w składzie:

mgr inż. arch. Stanisław Korpanty

nr rej. Izby Urbanistów WA 086

- główny projektant

mgr inż. Konrad Janowski

- projektant

mgr inż. Aleksandra Gałązka

- uwarunkowania kulturowe

mgr inż. Ewa Więckowska

- komunikacja

mgr inż. Stefan Parys

- infrastruktura techniczna

mgr inż. Izabela Gendek

- opracowanie wstępne

mgr inż. arch. Krzysztof Grzebyk

- konsultacje,

Wprowadzane zmiany w tekście Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamionka polegające na dodaniu lub modyfikacji tekstu zostały oznaczone pogrubioną kursywą w kolorze niebieskim, według następującego wzoru:

„1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;”

Usuwane fragmenty tekstu nie zostały oznaczone.

I. WPROWADZENIE

1. Ogólna charakterystyka studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

„Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy *Kamionka*” zostały opracowane z uwzględnieniem wszystkich elementów wynikających z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Celem opracowania studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, uwzględniającej uwarunkowania jej rozwoju wynikające w szczególności z:

- 1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;*
- 2) stanu ladu przestrzennego i wymogów jego ochrony;*
- 3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;*
- 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;*
- 5) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;*
- 6) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;*
- 7) potrzeb i możliwości rozwoju gminy;*
- 8) stanu prawnego gruntów;*
- 9) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;*
- 10) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;*
- 11) występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych;*
- 12) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;*
- 13) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;*
- 14) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;*
- 15) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.*

Studium jest **samodzielnym aktem planistycznym** wytyczającym kierunki rozwoju przestrzennego, stanowiącym podstawę uchwalenia przyszłych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy.

Podstawową cechą odróżniającą studium od planów miejscowych jest brak mocy przepisu gminnego uprawniającego do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Rada gminy w drodze uchwalenia studium tworzy podstawę do

uchwalania w przyszłości przepisów gminnych w formie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Z tego względu ustawodawca wymaga, aby w treści studium określone zostały w szczególności:

- 1) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;*
- 2) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;*
- 3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;*
- 4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;*
- 5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;*
- 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;*
- 7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;*
- 8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej;*
- 9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;*
- 10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;*
- 11) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;*
- 12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;*
- 13) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej;*
- 14) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;*
- 15) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;*
- 16) inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.*

Studium nie ma żadnej mocy zobowiązującej wobec mieszkańców gminy ani żadnych innych podmiotów samodzielnie gospodarujących na jej obszarze. Studium jest bowiem tzw. aktem kierownictwa wewnętrznego, co oznacza, że ma ono moc zobowiązującą jedynie wobec lokalnych władz samorządowych. Po uchwaleniu studium rada i zarząd gminy powinny konsekwentnie realizować założenia polityki przestrzennej gminy, wytyczonej w jego treści.

Ranga uchwalonego studium jest wysoka zarówno w stosunku do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wykonywanych w następstwie realizacji studium, jak i w odniesieniu do działań rady i zarządu gminy w sferze zagospodarowania przestrzennego.

2. Zmiany Studium

Niniejsze opracowanie stanowi zmianę Studium, do której sporządzenia przystąpiono na mocy uchwały Nr V/33/2011 Rady Gminy w Kamionce z dnia 28 marca 2011 r., zgodnie z art. 27 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Niniejsze Studium ma formę tekstu jednolitego, uwzględniającego zmiany wprowadzone do Studium przyjętego uchwałą Nr VI/58/2003 Rady Gminy Kamionka z dnia 7 lipca 2003 r. w sprawie uchwalenia "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamionka" na podstawie uchwał:

- 1) Nr X/39/2007 Rady Gminy Kamionka z dnia 31 sierpnia 2007 r. w sprawie uchwalenia zmian "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamionka",*
- 2) Nr XX/108/2008 Rady Gminy Kamionka z dnia 24 września 2008 r. w sprawie uchwalenia zmian "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamionka",*
- 3) Nr IV/14/2011 Rady Gminy Kamionka z dnia 11 lutego 2011 r. w sprawie uchwalenia zmian "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamionka".*

3. Zawartość opracowania

Na "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamionka" w wersji ujednoliconej, *z uwzględnieniem wprowadzonych zmian* składają się:

- tekst studium część I – Uwarunkowania i część II – Kierunki zagospodarowania*

przestrzennego

- *rysunek studium nr 1 – Uwarunkowania rozwoju,*
- *rysunek studium nr 2 - Kierunki zagospodarowania,*

stanowiące załączniki do Uchwały Rady Gminy Kamionka nr..... z dnia.....

II. PODSTAWOWE DANE O GMINIE KAMIONKA

Gmina Kamionka jest gminą wiejską położoną w powiecie lubartowskim w województwie lubelskim. Całkowita powierzchnia gminy wynosi 11135 ha. W zagospodarowaniu terenu dominuje rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna. W obrębie gminy wydzielonych zostało 20 sołectw: Amelin, Biadaczka, Bratnik, Ciemno, Dąbrówka, Kamionka I, Kamionka II, Kamionka III, Kozłówka, Kierzkówka, Kierzkówka-Kolonia, Samokłęski, Samokłęski-Kolonia, Siedliska, Rudka Gołębska, Staroścín, Stanisławów Duży, Syry, Wólka Krasienińska, Zofian.

Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2010:

Powierzchnia ogółem	11169 ha
Sołectwa ogółem	20
Stan ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania 30 VI ogółem	6429
Stan ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania 31 XII ogółem	6440
Stan ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania 31 XII mężczyźni	3169
Stan ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania 31 XII kobiety	3271
Urodzenia żywe ogółem	79
Zgony ogółem	84
Przyrost naturalny ogółem	-5
Ludność w wieku przedprodukcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania ogółem	1356
Ludność w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania ogółem	3948
Ludność w wieku poprodukcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania ogółem	1136
Małżeństwa ogółem	33
Pracujący ogółem	476
Pracujący ogółem kobiety	272
Zasoby mieszkaniowe ogółem liczba mieszkań	2087
Zasoby mieszkaniowe ogółem liczba izb	7884
Zasoby mieszkaniowe ogółem powierzchnia użytkowa mieszkań	185 027 m ²
Mieszkania oddane do użytku ogółem liczba mieszkań w 2009 r.	17
Mieszkania oddane do użytku ogółem liczba izb w 2009 r.	89
Mieszkania oddane do użytku ogółem powierzchnia użytkowa w 2009 r.	2258 m ²
Wodociągi długość czynnej sieci rozdzielczej	126.2 km
Kanalizacja długość czynnej sieci kanalizacyjnej	7.6 km
<i>Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania ogółem</i>	2
<i>Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania ogółem</i> miejsca noclegowe	37
<i>Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania ogółem</i> miejsca noclegowe całoroczne V	37
Przedszkola (bez specjalnych) ogółem	1
Miejsca w przedszkolach (bez specjalnych) ogółem	45
<i>Dzieci w przedszkolach</i>	50
<i>Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych ogółem</i>	3
<i>Dzieci w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych</i>	62
Szkoły podstawowe (bez specjalnych) ogółem	3
Uczniowie szkoły podstawowe (bez specjalnych) ogółem	421
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych) ogółem	1

Uczniowie gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych) ogółem	211
Szkoły zasadnicze dla młodzieży (bez specjalnych) szkoły ogółem	1
Szkoły zasadnicze dla młodzieży (bez specjalnych) uczniowie	18
Placówki ogółem ośrodki zdrowia	2
Apteki ogółem	2
Placówki biblioteczne biblioteki i filie	4
Placówki biblioteczne księgozbiór w woluminach	24698
Muzea liczba muzeów łącznie z oddziałami	1
Jednostki zarejestrowane w systemie REGON ogółem	384
Dochody budżetów gmin ogółem	17 281 898,56 zł
Wydatki z budżetu gmin ogółem	20 510 521,20 zł

III. WYTYCZNE Z PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zalicza gminę Kamionka do obszaru metropolitalnego aglomeracji lubelskiej. Wzdłuż szlaku drogowego z Białegostoku przez Lublin do Rzeszowa plan województwa przewiduje rozwój pasma wzmożonej aktywności gospodarczej związanej głównie z obsługą ruchu międzynarodowego. Pasma obejmuje m.in. obszar gminy Kamionka.

Ośrodek gminny Kamionka dla szkolnictwa średniego i kształcenia ogólnego i zawodowego ma określoną funkcję ponadlokalną.

Środowisko kulturowe

W miejscowości Kozłówka znajduje się obiekt muzealny - pałac *Zamoyskich* o dużej wartości historycznej.

Przez obszar gminy Kamionka przebiega historyczny szlak handlowy.

Kształtowanie harmonijnego krajobrazu kulturowego powinno odbywać się poprzez:

- a) kontynuowanie tradycyjnych form osadnictwa,
- b) utrzymanie regionalno-historycznej skali i struktury jednostek osadniczych,
- c) skupianie zabudowy na zasadzie dogęszczania istniejącej struktury jednostek osadniczych, przy kontynuowaniu historycznego układu i charakteru,
- d) otaczanie wysoką zielenią obiektów dysharmonijnych,
- e) *ograniczanie napowietrznych linii energetycznych i telekomunikacyjnych na rzecz sieci podziemnych w otoczeniu obiektów i zespołów zabytkowych;*
- f) kształtowanie form zabudowy nawiązujących do tradycyjnego budownictwa,
- g) utrzymanie obiektów małej architektury współtworzących walory krajobrazu kulturowego.

Ochrona środowiska przyrodniczego

W granicach gminy znajduje się fragment Kozłowieckiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną oraz fragment Obszaru Chronionego Krajobrazu "Kozi Bór" (OCK). Na terenie parku i otuliny obowiązują przepisy określone Rozporządzeniem Nr 6 Wojewody Lubelskiego z dnia 23 marca 2005 r., a w odniesieniu do Obszaru Chronionego Krajobrazu "Kozi Bór" obowiązują przepisy określone Rozporządzeniem Nr 41 Wojewody Lubelskiego z dnia 17 lutego 2006 r.

Przez gminę przebiega korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym. Jest to dolina Mininy łącząca OCK "Kozi Bór" z OCK "Pradolina Wieprza".

Korytarz ekologiczny obejmuje się ochroną planistyczną ustanawiając wymóg zachowania i kształtowania ich drożności ekologiczno-przestrzennej. Oznacza on:

1) zakazy:

- a) składowania odpadów komunalnych, przemysłowych i energetycznych, lokalizacji wylewisk gnojowicy i nieczystości oraz grzebowisk zwierząt,
- b) tworzenia nasypów ziemnych, usytuowanych poprzecznie do osi korytarza,
- c) lokalizacji zabudowy mieszkaniowej,
- d) eksploatacji surowców mineralnych,

2) nakazy:

- a) likwidacji obiektów destrukcyjnych,
- b) poszerzania (lub wykonywania) przepustów w przecinających korytarze nasypach drogowych,

3) zalecenia:

- a) kształtowania pasmowych struktur przyrodniczych (łąk i zadrzewień),
- b) restytucji użytków zielonych kosztem gruntów ornych,
- c) prowadzenia dróg po estakadach.

W zakresie ochrony i zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi szczególne znaczenie w gminie posiada zachowanie i kształtowanie zasobów wodnych. Gmina leży w obrębie proponowanego obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406. ***Obszary ochronne nie zostały jeszcze dotychczas prawnie usankcjonowane.***

Północno-wschodnia część gminy uznana została za strefę bogatego przyrodniczo, harmonijnego krajobrazu rolniczego. W strefie tej ochronie przed nową zabudową podlegają kameralne wnętrza krajobrazowe, a rygorystyczną ochroną przed zniszczeniem są objęte wszystkie te przyrodnicze elementy krajobrazu wiejskiego, które decydują o jego różnorodności, a w szczególności:

zadrzewienia (śródpolne, przydomowe, przydrożne śródłąkowe i inne),
enklawy roślinności zbliżonej do naturalnej.

Rewaloryzacji biologicznej i sanitarnej wymaga zdegradowany fragment doliny rzeki Parysówki.

Rewaloryzacja oznacza:

- a) sukcesywną likwidację zabudowy substandardowej znajdującej się na terenach

zalewowych,

- b) możliwie pełny odzysk powierzchni biologicznie czynnej poprzez likwidację terenów pod sztuczną nawierzchnią (placów składowych, targowisk itp.),
- c) rekultywację (bądź usunięcie) skażonych toksycznie gleb łąkowych,
- d) likwidację śmietnisk, wysypisk, gnojowisk, gruzowisk, złomowisk,
- e) odtwarzanie zadrzewień i zakrzewień w układach pasmowych,
- f) rekultywację koryt rzecznych głównie poprzez odszlamowywanie,
- g) poprawę czystości wód między innymi poprzez likwidację niekontrolowanych punktów zrzutu ścieków.

Na terenie gminy Kamionka do rozwoju rolnictwa ekologicznego została wyznaczona jej południowo-wschodnia część - okolice Dąbrówki i Wólki Krasienińskiej. W południowej części gminy wyznaczono zaś otwarte tereny wymagające kompensacji ekologicznej.

Turystyka

Duża część gminy znajduje się w strefie zrównoważonego rozwoju turystyki.

Kształtowanie warunków przestrzennych dla rozwoju turystyki w tej strefie możliwe jest przez:

- a) zwiększenie ilości obiektów turystycznych, głównie w oparciu o kwatery prywatne – agroturystyczne i pensjonaty, a także campingi, pola namiotowe i biwakowe,
- b) lokalizację zabudowy letniskowej głównie w obrębie istniejącej zabudowy,
- c) realizację zbiorników retencyjnych o funkcji rekreacyjnej; kreowanie na ich obrzeżach małych ośrodków rekreacyjno-turystycznych (pensjonatów),
- d) rozwój zaplecza obsługującego turystykę i związanej z nimi infrastruktury technicznej (oczyszczalnie ścieków, sieć kanalizacyjna, gazyfikacja),
- e) wzbogacenie obszarów w urządzenia turystyczne – ścieżki rowerowe, trasy spacerowe, trasy konne, punkty widokowe, parki, zieleńce, urządzenia sportowe,
- f) innowacyjność w organizacji różnorodnych form turystyki w oparciu o posiadane walory,
- g) *podniesienie wizerunku turystycznego obszarów – rewaloryzacja obiektów i zespołów zabytkowych, estetyzacja zabudowy,*
- h) *zwiększenie dostępności komunikacyjnej obszarów.*

Kozłówka została wytypowana do roli ośrodka turystyki w oparciu o posiadane walory.

Przez obszar gminy przebiega projektowana trasa rowerowa oraz turystyczny szlak

rezydencji magnackich.

Komunikacja

Gminę przecina droga wojewódzka nr 809 relacji Lublin – Krasienin – Kierzkówka – Przytoczno.

Energetyka

Przez teren gminy przebiega wysokoprężny gazociąg magistralny obsługujący obszar gminy z projektowaną stacją redukcyjną gazu w miejscowości Kamionka.

Przez obszar województwa ma przebiegać tranzytowy gazociąg DN 1000 łączący Białoruś (rejon Brześcia) ze Słowacją (Kapusany). Jego trasa nie jest ostatecznie wynegocjowana. Rozważany jest przebieg tego gazociągu również m.in. przez gminę

Kamionka.

Przez teren gminy planowany jest przebieg linii wysokiego napięcia 110 kV relacji Puławy Lubartów.

Infrastruktura komunalna

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej obowiązuje zasada współbieżnej realizacji wodociągów i unieszkodliwiania ścieków. Poprawa stanu sanitarnego miejscowości jest niezbędna zwłaszcza na terenach o funkcji wypoczynkowej oraz w miejscowościach korzystających z wodociągów zbiorowych.

Wymagany jest kontenerowy system gromadzenia i usuwania odpadów stałych.

Docelowo zaleca się rozwiązanie gospodarki odpadami w skali powiatu lub kilku gmin z uwzględnieniem ustaleń projektu "Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego" opracowanego na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego.

Na terenie gminy Kamionka nie występują zadania samorządu województwa wpisane do wojewódzkiego rejestru.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego wskazano następujące inwestycje celu publicznego wynikające z przyjętych kierunków

zagospodarowania przestrzennego województwa:

- *dostosowanie dróg wojewódzkich do odpowiednich parametrów,*
- *dla dróg powiatowych - odnowa nawierzchni, modernizacja nawierzchni, budowa nawierzchni, budowa mostów, remonty mostów,*
- *dla dróg gminnych odnowa nawierzchni, modernizacja nawierzchni, budowa nawierzchni, budowa mostów, remonty mostów,*
- *w ramach poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach samorządowych:*
 - *systematyczna likwidacja miejsc i odcinków dróg szczególnie niebezpiecznych (program wieloletni),*
 - *oddzielenie ruchu pieszego od kołowego przez budowę chodników, kładek dla pieszych, ogrodzeń ochronnych,*
 - *modernizacja niebezpiecznych skrzyżowań (m.in. małe ronda, sygnalizacja świetlna),*
- *gazyfikacja gm. Kamionka ~ 2 km,*
- *budowa brakujących sieci gazowych wysokiego i średniego ciśnienia na terenie województwa,*
- *wykorzystywanie alternatywnych, odnawialnych źródeł energii ze szczególnym uwzględnieniem biomasy, wody i energii geotermalnej,*
- *uzupełnienie i modernizacja sieci wodociągowej oraz ujęć w pierwszej kolejności na obszarach:*
 - *o deficycie wód podziemnych,*
 - *gdzie występują sieci z rur azbestowo-cementowych i PCV,*
- *umożliwienie wszystkim odbiorcom dostępu do dobrej jakości wody pitnej w sposób bezawaryjny,*
- *przestrzeganie zasad ochrony i oszczędzania w gospodarowaniu zasobami wody pitnej,*
- *budowa brakujących oczyszczalni ścieków i systemów kanalizacyjnych w miastach i ośrodkach gminnych, zwłaszcza na obszarach zlewni chronionych i GZWP,*
- *uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie całego województwa w*

- zakresie oczyszczania ścieków komunalnych,*
- *wprowadzenie powszechnego obowiązku oczyszczania wód opadowych spływających z terenów zurbanizowanych,*
 - *wprowadzenie Programów Kompleksowej Gospodarki Odpadami w skali powiatów lub Komunalnych Związków Gmin:*
 - *likwidacja i rekultywacja małych gminnych wysypisk odpadów,*
 - *budowa rejonowych zakładów utylizacji odpadów itd.*
 - *zminimalizowanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko,*
 - *realizacja wszystkich obiektów przewidzianych w programach regionalnych gospodarki odpadami komunalnymi, niebezpiecznymi i przemysłowymi,*
 - *poprawa i usprawnienie systemu ratownictwa medycznego w ośrodkach zdrowia: utworzenie zespołów ratownictwa medycznego,*
 - *doprowadzenie stanu dróg i mostów do wymaganych standardów.*

IV. CELE I KIERUNKU ROZWOJU OKREŚLONE W DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH

W 2007 roku opracowana została Strategia rozwoju gminy Kamionka na lata 2007-2020, w której określone zostały potrzeby i możliwości rozwoju gminy.

Jako cel generalny we wspomnianym opracowaniu przyjęto "Osiągnięcie trwałego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez efektywne wykorzystanie potencjałów wewnętrznych gminy oraz sprzyjających uwarunkowań otoczenia zewnętrznego", w ramach którego określono cztery priorytety:

- wszechstronny rozwój społeczności gminnej,*
- poprawa warunków życia mieszkańców gminy,*
- aktywizacja gospodarcza i podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej gminy,*
- ochrona środowiska naturalnego oraz walorów krajobrazowych i kulturowych.*

W ramach poszczególnych priorytetów wskazano cele operacyjne i kierunki działań dla ich realizacji. Określone w Strategii kierunki działań, jednocześnie związane z polityką przestrzenną gminy, realizowane będą poprzez:

- rozwój układu komunikacyjnego - budowa nowych i modernizacja istniejących szlaków komunikacyjnych na terenie gminy (drogi gminne i powiatowe);*
- rozwój systemu infrastruktury technicznej*
 - rozbudowa sieci gazowej na terenie gminy wraz z przyłączami do gospodarstw domowych;*
 - modernizacja sieci elektroenergetycznej; budowa lub rozbudowa innej infrastruktury, w tym sieci telefonicznych i teleinformatycznych;*
 - prowadzenie zintegrowanej i efektywnej gospodarki wodnej poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury zaopatrzenia w wodę, optymalizację wykorzystania zasobów wodnych, meliorację oraz rozwój infrastruktury ochrony przeciwpowodziowej;*
 - poprawa jakości wód poprzez budowę oczyszczalni i systemów kanalizacyjnych, wsparcie powstawania przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscach, gdzie doprowadzenie zbiorczej sieci wodociągowej jest nieracjonalne z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia, ochrona przed zanieczyszczeniami zbiorników i cieków wodnych;*
 - rozwój i unowocześnienie zintegrowanej gospodarki odpadami poprzez wsparcie systemów segregacji, recyklingu i utylizacji odpadów;*
- zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym*

- *uporządkowanie zagospodarowania przestrzennego gminy;*
- *rozwój infrastruktury sportowej; budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów szkolnych, kulturalnych i pomocy społecznej;*
- *budowa nowych, modernizacja i rozbudowa istniejących obiektów oraz urządzeń sportowych i rekreacyjnych, w tym: boisk sportowych, placów zabaw, tras rowerowych, szlaków pieszych, przystani wodnych itp.;*
- *prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej m.in. zalesianie, ochrona i kształtowanie granic rolno-leśnych;*
- *dywersyfikacja działalności gospodarstw rolnych w kierunku działalności pozarolniczej poprzez wspieranie rozwoju turystyki, w tym agroturystyki i ekoturystyki;*
- *rozwój infrastruktury technicznej zwiększającej atrakcyjność turystyczną;*
- *opracowanie oferty inwestycyjnej gminy (tereny inwestycyjne, obiekty);*
- *ochrona dziedzictwa kulturowego gminy - poprzez rewaloryzację wartościowych obiektów, układów urbanistycznych i przestrzeni publicznych, tworzenie turystycznych szlaków kultury lokalnej i regionalnej, poprawę bazy lokalowej i funkcjonowania placówek kultury;*
- *rozwój systemu przeciwpowodziowej retencji wodnej;*

V. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

1. Budowa geologiczna

Według regionalizacji fizycznogeograficznej gmina Kamionka znajduje się w makroregionie Nizina Południowopodlaska, w mezoregionie Wysoczyzna Lubartowska (Kondracki 2002).

Najsilniejszy wpływ na geomorfologię gminy Kamionka miały procesy trzecio- i czwartorzędowe, w tym głównie zlodowacenia środkowopolskie i południowopolskie (powstanie skał plejstocénskich), zlodowacenie bałtyckie (utwory peryglacialne). Na terenie gminy utwory powstałe w czasie trwania starszych zlodowaceń uległy degradacji. W czasie zlodowacenia środkowopolskiego czoło lądolodu oparło się o krawędź Wysoczyzny Lubelskiej. Na jej przedpolu powstały wzgórza moreny czołowej, widoczne w południowej części gminy w okolicach Starościna. W czasie zlodowacenia północnopolskiego wzniesienia moreny czołowej uległy niwelacji w wyniku wietrzenia, soliflukcji i deflacji. Obniżenia terenu były wówczas zasypywane utworami deluwialnymi i poluwialnymi. W wyniku działania wiatru powstały zagłębienia deflacyjne oraz wydmy, widoczne w północnej części gminy. Mięszczość utworów czwartorzędowych jest zmienna - są to głównie osady z okresu zlodowacenia środkowopolskiego - gliny zwałowe. W wyniku procesów fluwioglacialnych glina została rozdzielona na mniejsze płyty, między którymi znajdują się piaski wodnolodowcowe. Największy niepodzielony płat gliny zachował się między Kozłówką a Samokłeskami. Wzniesienia moreny czołowej zbudowane są z piasków, żwirów i głazów. Terasy nadzalewowe w dolinach zbudowane są z piasków i żwirów. W dolinach występują również mady, torfy i namuły. Osady organiczne znajdują się w rejonie ciekę spod Starościna. Poniżej utworów czwartorzędowych zalegają trzeciorzędowe osady węglanowe i piaszczysto-mułowe.

Rzeźba terenu w obrębie gminy Kamionka jest dość monotonna. Najwyższa rzędna terenu znajduje się w południowej części gminy - ok. 200 m n.p.m., zaś najniższa w rejonie Kierzkówki - ok. 140 m n.p.m. Wśród form geomorfologicznych dominują płaskie równiny sandrowe. Na terenie gminy widoczne są również inne formy pochodzenia polodowcowego - wzgórza morenowe, a także formy pochodzenia eolicznego - wydmy, pola wydmowe i zagłębienia deflacyjne, formy pochodzenia rzeczno-ego - terasy zalewowe, koryta rzeczne, rzadko skarpy dolin oraz formy denudacyjne - równiny denudacyjne, suche doliny erozyjno-denudacyjne. Na terenie gminy licznie występują również formy antropogeniczne - groble, nasypy, rowy, wyrobiska.

Obszar powiatu lubartowskiego zasobny jest w surowce naturalne - głównie kruszywa, gliny i torfy. Według corocznego bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych wg stanu na 31 grudnia 2011 na terenie gminy znajdowały się następujące złoża piasków i żwirów:

- Biadaczka - złożo o zasobach rozpoznanych szczególowo,*
- Kierzkówka I - złożo eksploatowane,*
- Kierzkówka II - złożo eksploatowane,*
- Kolonia Staroścín I-1 - złożo o zasobach rozpoznanych szczególowo,*
- Kolonia Staroścín I-2- złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo,*
- Pruszczowa Góra I - złożo eksploatowane,*
- Rudka Gołębska - złożo o zasobach rozpoznanych szczególowo,*
- Stanisławów Duży - złożo, z którego wydobyć zostało zaniechane,*
- Staroścín 417 i 418 - złożo, z którego wydobyć zostało zaniechane,*
- Staroścín I - złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo,*
- Staroścín II - złożo, z którego wydobyć zostało zaniechane,*
- Staroścín I-p.A - złożo o zasobach rozpoznanych szczególowo,*
- Staroścín IV (Koszary) - złożo, z którego wydobyć zostało zaniechane,*
- Staroścín V - złożo, z którego wydobyć zostało zaniechane,*
- Staroścín VI - złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo,*
- Staroścín VII - złożo eksploatowane,*
- Staroścín VIII - złożo o zasobach rozpoznanych szczególowo,*
- Staroścín IX - złożo o zasobach rozpoznanych szczególowo,*
- Staroścín-Kruk - złożo o zasobach rozpoznanych szczególowo.*

Ponadto na terenie gminy znajduje się złożo ropy naftowej i gazu ziemnego "Glínnik".

W celu eksploatacji kruszywa i innych surowców naturalnych, w wyniku wydanych koncesji na terenie gminy utworzono następujące obszary i tereny górnicze:

- Glínnik*
- Kierzkówka I*
- Kierzkówka II*
- Kolonia Staroścín I-2*
- Pruszczowa Góra I - 2*
- Staroścín I Pole A*
- Staroścín IX*

- *Starościn VII - Pole B.*

2. Gleby

Według podziału zaproponowanego przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach przeważająca część gminy Kamionka leży w nizinno-północnym rejonie Lubelszczyzny, w obrębie Małego Mazowsza i Wysoczyzny Lubartowskiej. Dominujące na terenie opracowania osady lodowcowe, wodno-lodowcowe i wodne przyczyniły się do powstania bardzo ubogich gleb o zróżnicowanych warunkach hydrogeologicznych. Na terenie gminy przeważają gleby bielnicowe, pseudobielnicowe, rdzawe wylugowane. W dolinie Mininy występują gleby mułowo-torfowe, zaś w pozostałych dolinach - czarne ziemie, niekiedy mady. W północnej i centralnej części terenu występują głównie gleby pseudobielnicowe. Gleby brunatne wylugowane, bielnicowe, rdzawe i brunatne kwaśne występują w niewielkich kompleksach w obrębie wysoczyzny.

Ocena jakości gleb przeprowadzona przez IUNG w Puławach wskazała na średni jak dla tego rejonu wskaźnik jakości i przydatności rolniczej gleb na terenie gminy Kamionka - 45,6 pkt w skali 100-punktowej.

Badania przeprowadzone przez Stację Chemiczno-Rolniczą w Lublinie w 2003 r. wskazały, że 57,15% próbek glebowych z terenu gminy charakteryzuje bardzo silne zakwaszenie oraz niska zawartość składników pokarmowych - 50% gleb miało niską lub bardzo niską zawartość fosforu, 75% - potasu przyswajalnego, 86% - magnezu. W związku z odczynem pH poniżej 4,5 na większości badanych gleb wskazane jest wapnowanie.

3. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Prawie cała gmina Kamionka leży w obrębie zlewni rzeki Mininy - dopływu Wieprza. Jej długość na terenie gminy wynosi 12,5 km. Rzeka Minina na terenie gminy jest ciekim uregulowanym. Koryto wcina się na głębokość do 3 m. Na odcinku poniżej miejscowości Biadaczka dolina jest stale podmokła, co wynika z występowania cofki ze stawów w Samokłeskach. Poniżej kompleksu stawów hodowlanych średni przepływ Mininy wynosi 0,4m³/s, przy czym przepływ ten maleje o 50-60% w okresie letnim ze względu na konieczność uzupełniania wody w stawach, zaś wzrasta jesienią w czasie opróżniania zbiorników. W dolinie Mininy do wysokości miejscowości Biadaczka, ze

względu na budowę hydrogeologiczną, występują korzystne, warunki retencjonowania wody. Poniżej stawów hodowlanych do Mininy uchodzi ciek spod Niemiec - niewielka uregulowana struga, odwadniająca wschodnią część gminy. Dopływem Mininy jest również rzeka Parysówka. Rzeka odwadnia częściowo kompleks Lasów Kozłowieckich, a następnie przepływa przez teren zbudowany z glin zwałowych, co utrudnia odpływ i zasilanie podziemne. W związku z tym koryto rzeki zostało uregulowane, a jej dolina zmeliorowana. Średni przepływ Parysówki na wysokości miejscowości Kozłówka wynosi 0,14m³/s. Północno zachodnia i zachodnia część gminy odwadniana jest przez bezimienne cieki i rowy melioracyjne.

Kompleks stawów rybnych w Samokłesach zasilany jest wodami z rzeki Mininy, leży na utworach holocenijskich trudno przepuszczalnych. Na potrzeby hodowli w stawach zużywa się rocznie 5 mln m³ wody dostarczanej przez Mininę i bezimienny ciek. Stawy napełniane są w okresie luty-kwiecień, zaś opróżniane w październiku.

Tabela 1. Zbiorniki retencji wody i stawy na terenie gminy Kamionka

Lp.	Nazwa zbiornika	Lokalizacja	Powierzchnia całkowita [ha]	Pojemność [mln m ³]
1.	Kol. Staroścín I	Kol. Staroścín I	0,40	0,004
2.	Kol. Staroścín II	Kol. Staroścín II	2,08	0,031
3.	Zofian	Zofian	0,18	0,0018
4.	Biadaczka	Biadaczka	0,40	0,004
5.	Kamionka	Kamionka	1,51	0,0226
6.	Wólka Krasienińska	Wólka Krasienińska	0,70	0,0105
7.	Samokłeski	Samokłeski	147,13	b.d.
8.	Wólka Krasienińska	Wólka Krasienińska	5,50	b.d.
9.	Dąbrówka	Dąbrówka	0,18	b.d.
10.	Dąbrówka	Dąbrówka	0,57	b.d.
11.	Kamionka	Kamionka	0,53	b.d.
12.	Kamionka	Kamionka	0,58	b.d.
13.	Kozłówka	Kozłówka	0,25	b.d.
14.	Kol. Staroścín	Kol. Staroścín	0,05	b.d.
RAZEM			160,06	-

Źródło: Program ochrony środowiska dla Gminy Kamionka za WZMiUW w Lublinie, Grupa Terenowa Lubartów

Badania jakości wód powierzchniowych na terenie gminy Kamionka prowadzi się dla rzek Mininy i Parysówki. WIOŚ Lublin przeprowadza te badania w punktach pomiarowych Minina - Dąbrówka i Parysówka - Kierzkówka. W ocenie jakości przeprowadzonej na podstawie badań z 2010 r. wody obydwu tych rzek pod względem elementów biotycznych zaliczono do II klasy elementów biologicznych. Ocena stanu pod względem fizykochemicznym, a przez to i ocena ogólna dla tych dwóch rzek znacząco się różni. Wody rzeki Parysówki zaliczono do II klasy elementów fizykochemicznych, dzięki

czemu stan/potencjał wód tej rzeki oceniono jako dobry. Natomiast wody rzeki Mininy pod względem fizykochemicznym zaliczono do wód poniżej stanu dobrego, głównie ze względu na wskaźnik BZT5 i zawartość azotu Kjeldhala. W związku z powyższym w ogólnej ocenie wód rzeki Mininy została ona zaliczona do wód o stanie/potencjale umiarkowanym. Badania eutrofizacji wód wykazały zachodzenie tego procesu w przypadku Mininy i Parysówki. Proces eutrofizacji przebiega szczególnie intensywnie w przypadku stałego dostarczania dużych ilości substancji organicznej do wód. Szczególnym zagrożeniem w tej kwestii jest odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do wód i gruntu oraz spływ powierzchniowy z terenów rolnych intensywnie nawożonych. Rowy melioracji szczegółowej zlokalizowane na terenie gminy mają łączną długość 229,6 km.

Na terenie gminy wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią wzdłuż rzeki Kamionka, obejmujące przede wszystkim tereny łąk, pastwisk i nieużytków, a w nielicznych przypadkach również tereny istniejącej zabudowy. Zagrożenie powodziowe może wystąpić w przypadku kumulacji niekorzystnych zjawisk hydrologicznych, np. bardzo intensywnych opadów czy szybkiego topnienia śniegu.

Wody podziemne

Gmina Kamionka znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406 - Niecka Lubelska. Jest to zbiornik pochodzenia kredowego, typu szczelinowo-porowego. Badania jakości wód podziemnych GZWP nr 406 przeprowadzone w 2003 r. w punkcie badawczym w Lubartowie wykazały, że są to wody wysokiej jakości i zaliczono je do klasy Ib. Stężenie strontu było większe od dopuszczalnych dla III klasy czystości.

Na analizowanym obszarze wyróżnia się dwa piętra wodonośne - w utworach trzeciorzędowych i czwartorzędowych. Piętro trzeciorzędowe składa się z dwóch poziomów - paleoceńskiego i oligoceńskiego. Wody piętra czwartorzędowego tworzą jeden poziom pozostający w więzi hydraulicznej z wodami piętra trzeciorzędowego. Decydujący wpływ na warunki hydrologiczne na terenie gminy ma wodonosiec poziomu czwartorzędowego - piaski i żwiry. Wody znajdują się niekiedy na głębokości kilkunastu metrów, niekiedy jednak są to wody płytkie na głębokości do 2 metrów. Płytko zalegające wody czwartorzędowe w piaskach fluwioglacjalnych są szczególnie narażone na przedostawanie się zanieczyszczeń z gruntu. Głębiej zalegające wody trzeciorzędowe dzięki warstwom nieprzepuszczalnym są chronione przed skażeniem. Poziom zwierciadła wód gruntowych jest najpłytszy w obrębie dolin oraz zagłębień terenu, gdzie występują

również duże wahania tego poziomu. Wody podziemne głębszych pięter stanowią podstawę gospodarki wodnej na terenie gminy.

Wśród procesów hydrologicznych na terenie gminy przeważa infiltracja wód w głąb gruntu. Drugim z kolei procesem jest ewapotranspiracja - parowanie wody, zauważalne szczególnie w okresie letnim. Ze względu na budowę geologiczną stosunkowo niewielkie jest znaczenie spływu powierzchniowego.

4. Klimat

Gmina Kamionka leży w obrębie dziedziny klimatycznej Lubartowsko-Parczewskiej (Zinkiewicz 1975). Na klimat tego rejonu główny wpływ mają polarne masy powietrza pochodzenia morskiego i kontynentalnego (90% mas powietrza napływających do tego rejonu). Przeważają masy powietrza z zachodu - masy polarno-morskie. Wg pomiarów prowadzonych na stacji w Krasieninie, znajdującym się w sąsiedniej gminie, największe opady mają miejsce w lipcu - ok. 90 mm, w czerwcu - ok. 79 mm i sierpniu - ok. 75 mm. W okresie zimowym opadów jest znacznie mniej. Najmniej opadów odnotowuje się w marcu. Te wahania powodują powstanie nawałnic oraz susz atmosferycznych - susze w okresie zimowym często trwają dłużej niż 1 miesiąc. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystyczne dane dotyczące klimatu na terenie gminy.

Tabela 2. Dane podstawowe dotyczące klimatu

<i>Czas trwania zimy</i>	<i>od początku grudnia do połowy marca</i>
<i>Współczynnik śnieżności</i>	<i>0,12</i>
<i>Średni czas zalegania pokrywy śnieżnej</i>	<i>powyżej 70 dni</i>
<i>Średnia temperatura powietrza</i>	<i>7,6-7,8 °C</i>
<i>Średnia temperatura lipca</i>	<i>18,7°C</i>
<i>Średnia temperatura stycznia</i>	<i>-4°C</i>
<i>Natężenie promieniowania słonecznego</i>	<i>100 kcal/cm²</i>
<i>Długość okresu wegetacyjnego</i>	<i>250 dni</i>
<i>Długość okresu z temperaturą średniodobową powyżej 0°C</i>	<i>70 dni</i>
<i>Długość lata termicznego</i>	<i>100 dni</i>
<i>Średnia roczna wilgotność względna</i>	<i>70%</i>

<i>powietrza</i>	
<i>Parowanie wody</i>	<i>860-900 mm</i>
<i>Średnia prędkość wiatru</i>	<i>3,0-3,5 m/s</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie "Ekofizjografia podstawowa gminy Kamionka"

Na terenie gminy zależnie od ukształtowania i pokrycia terenu dochodzi do pewnych modyfikacji klimatu, w wyniku czego kształtuje się klimat miejscowy - topoklimat. Poniżej przedstawiono charakterystykę topoklimatów występujących na terenie gminy.

Tabela 3. Topoklimat na terenie gminy

<i>Grupa</i>	<i>Charakterystyka</i>
<i>Tereny użytkowane rolniczo o dobrym przewietrzaniu</i>	<i>tereny płaskie poza obszarami dolin - przeciętne wartości wymiany ciepła pomiędzy powierzchnią graniczną a podłożem, ryzyko występowania przymrozków radiacyjnych</i>
	<i>tereny form wklęsłych - częste inwersje temperatury, ryzyko występowania lokalnych przymrozków</i>
<i>Tereny zadrzewione</i>	<i>wysokie wartości promieniowania cieplnego podłoża w zakresie promieniowania długofalowego, niewielkie amplitudy dobowe temperatur</i>
<i>Zbiorniki wodne i tereny sąsiadujące</i>	<i>duża wymiana ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie "Ekofizjografia podstawowa gminy Kamionka"

Topoklimat stwarza dogodne warunki dla wprowadzenia nowych form zagospodarowania, w tym lokalizację nowej zabudowy mieszkaniowej. Wyjątek stanowią tereny zagłębień i dolin, gdzie dochodzi do zalegania mas zimnego powietrza oraz tworzenia się mgieł inwersyjnych.

5. Powietrze atmosferyczne

Badania jakości powietrza dla gminy Kamionka przeprowadza się obecnie na poziomie strefy lubelskiej. Do 2009 r. WIOŚ Lublin prowadził te badania na poziomie strefy lubelsko-puławskiej. Powietrze w strefie lubelsko-puławskiej zostało zaliczone w 2008 r. pod względem ochrony zdrowia do klasy A, o czym zdecydowała zawartość benzenu, dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, ołowiu, tlenku węgla, ozonu, pyłu zawieszzonego PM10, arsenu, niklu i benzo/a/pirenu. Przy takiej klasie czystości powietrza głównym celem jest utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym

poziomie. Pod względem ochrony roślin mierzono zawartość dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu, a powietrze w strefie lubelsko-pułwaskiej ponownie zaliczono do klasy A. W ocenie jakości powietrza przeprowadzonej w 2010 r. już dla strefy lubelskiej wskazały nadal klasę A pod względem ochrony zdrowia jeśli chodzi o zawartość dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, ołowiu, tlenku węgla, ozonu, arsenu, kadmu, niklu, benzo/a/pirenu, natomiast do klasy C ze względu na zawartość pyłu zawieszzonego PM10 i klasy B ze względu na zawartość pyłu PM2,5. Pod względem ochrony roślin powietrze w strefie lubelskiej w 2010r. zaliczono do klasy A. Zmiany w klasyfikacji jakości powietrza pod względem zawartości pyłów nie muszą wynikać z faktycznego pogorszenia się jakości powietrza na terenie gminy Kamionka, lecz wynikają one najprawdopodobniej ze zmiany zakresu terytorialnego obszaru, dla którego przeprowadzono ocenę.

Formą zanieczyszczenia atmosfery jest również hałas. Na jakość klimatu akustycznego na terenie gminy Kamionka główny wpływ ma emisja hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych - w tym przede wszystkim wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 809 i dróg powiatowych. Emisja hałasu zależy od natężenia ruchu, udziału pojazdów ciężkich w ruchu, stanu technicznego nawierzchni i pojazdów, rodzaju nawierzchni dróg oraz organizacji ruchu drogowego. Wg Programu Ochrony Środowiska dla gminy Kamionka z 2004 r. natężenie ruchu na drodze wojewódzkiej wynosiło 1108 pojazdów/doba, na drogach powiatowych natomiast 1851 pojazdów/doba. Przyjęto, że uciążliwość hałasu komunikacyjnego dróg powiatowych nie wykracza poza pas drogowy przy natężeniu ruchu ok. 1000 pojazdów. W związku ze znacznie wyższym natężeniem ruchu na terenie gminy wzdłuż dróg powiatowych wskazane jest zastosowanie rozwiązań ograniczających emisję i uciążliwość hałasu - np. poprzez poprawę stanu nawierzchni, zastosowanie osłon dźwiękochłonnych i dźwiękoszczelnych, zastosowanie nasadzeń zieleni wysokiej, odsunięcie projektowanej zabudowy od dróg powiatowych. Na terenie gminy nie występują przemysłowe źródła hałasu oddziałujące znacząco na jakość klimatu akustycznego.

6. Przyroda ożywiona

Jednym z najbardziej wartościowych ekosystemów na terenie gminy są ekosystemy leśne. Lasy na terenie gminy Kamionka zajmują łączną powierzchnię ok. 1649 ha. Są to głównie lasy mieszane, w których dominującym gatunkiem jest sosna - ok. 79% udziału. Ponadto występują dęby, brzozy, olchy, topole, osiki, modrzew, świerk. Głównym typem

siedliskowym jest bór świeży i bór mieszany świeży - ok. 85% powierzchni lasów. W dolinie Mininy występuje również las mieszany świeży, las mieszany wilgotny, las wilgotny i las świeży. Lasy te znajdują się w IV Krainie Mazowiecko-Podlaskiej, w 5 dzielnicy Niziny Podlaskiej i Wysoczyzny Siedleckiej.

Ze względu na rozdrobnioną strukturę lasów na terenie gminy istotnym elementem w funkcjonowaniu systemu przyrodniczego jest zieleń śródpolna i zieleń urządzona (parki, cmentarze). Duży wpływ na ciągłość systemu przyrodniczego ma roślinność łąkowa i szuwarowa w dolinach rzek oraz wokół zbiorników wodnych. Występuje tam m.in. trzcina pospolita, pałka, oczeret jeziorny. Zadrzewienia śródpolne występują głównie wzdłuż dróg oraz w rejonie rowów, cieków i niewielkich oczek wodnych. Głównymi gatunkami są topole, wierzby, grusze, jesiony, kasztanowce oraz olsze.

W obrębie parku krajobrazowego stwierdzono występowanie bociana czarnego, dzięcioła czarnego, dzięcioła białostrzykowego, pustulki. W rejonie stawów w Samoklęskach zaobserwowano występowanie błotniaka stawowego, rybitwy zwyczajnej, łabędzia niemego, krakwy. W lasach występuje natomiast zwierzyna łowna.

7. Obszary i obiekty prawnie chronione.

Na podstawie Ustawy o ochronie przyrody na terenie gminy Kamionka utworzono i planuje się utworzyć następujące formy ochrony:

Kozłowiecki Park Krajobrazowy – został utworzony dla zachowania wartości i zasobów przyrodniczych i krajobrazowych subregionu Wysoczyzny Lubartowskiej. Kozłowiecki Park Krajobrazowy spełnia ważną rolę w systemie obszarów chronionych lubelszczyzny. W gminie Kamionka obejmuje on obszar o powierzchni *ok. 700 ha, w tym* dolinę Mininy powyżej stawów w Samoklęskach wraz z pobliskim lasem. *Wokół parku wyznaczono również jego otulinę.*

Otulina Kozłowieckiego Parku Krajobrazowego w gminie Kamionka zajmuje *ok. 2700 ha*. Obejmuje tereny położone na południe od miejscowości Kamionka i na wschód od miejscowości Samoklęski. *Ma spełniać* rolę ochronną dla walorów Kozłowieckiego Parku Krajobrazowego.

Obszar Chronionego Krajobrazu “Kozi Bór” - przez teren gminy biegnie wschodnia granica OCK, *obejmując ok. 1770 ha jej powierzchni.*

Pomniki przyrody – na obszarze gminy istnieje **10** zatwierdzonych pomników :

Tabela 4. Pomniki przyrody na terenie gminy Kamionka

Nr w rejestrze RDOS	Nazwa pomnika przyrody	Podstawa prawna	Opis lokalizacji	Średnica na wys. 1,30 m	Wysokość	Miejscowość	Nr działki ewiden.
408	buk zwyczajny	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z 22.10.1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 12, poz.211, zm. Dz. Urz. Woj. Lub. z 1990 r. Nr 15, poz.200)	w zabytkowym zespole dworsko-parkowym w Samoklęskach	390		Samoklęski	
409	dąb szypułkowy	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z 22.10.1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 12, poz.211, zm. Dz. Urz. Woj. Lub. z 1990 r. Nr 15, poz.200)	w zabytkowym zespole dworsko-parkowym w Samoklęskach	550		Samoklęski	
410	jesion wyniosły	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z 22.10.1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 12, poz.211, zm. Dz. Urz. Woj. Lub. z 1990 r. Nr 15, poz.200)	w zabytkowym zespole dworsko-parkowym w Samoklęskach	360		Samoklęski	
411	dąb szypułkowy	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z 22.10.1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 12, poz.211, zm. Dz. Urz. Woj. Lub. z 1990 r. Nr 15, poz.200)	w zabytkowym zespole dworsko-parkowym w Samoklęskach	450		Samoklęski	
412	głaz narzutowy	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z 22.10.1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 12, poz.211, zm. Dz. Urz. Woj. Lub. z 1990 r. Nr 15, poz.200)	na działce prywatnej	600		Kamionka	
413	buk zwyczajny "Adam Zamoyski"	Uchwała Nr V/24/2011 Rady Gminy Kamionka z 28.03.2011 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody	w zabytkowym parku Muzeum Zamoyskich	420	25	Kozłówka	93
414	wiąz górski "Aleksander Zamoyski"	Uchwała Nr V/24/2011 Rady Gminy Kamionka z 28.03.2011 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody	w zabytkowym parku Muzeum Zamoyskich	380	35	Kozłówka	93
415	wiąz górski "Konstanty Zamoyski"	Uchwała Nr V/24/2011 Rady Gminy Kamionka z 28.03.2011 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody	w zabytkowym parku Muzeum Zamoyskich	330	30	Kozłówka	93
416	wiąz górski "Józef Życiński"	Uchwała Nr V/24/2011 Rady Gminy Kamionka z 28.03.2011 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody	w zabytkowym parku Muzeum Zamoyskich	325	30	Kozłówka	93
417	dąb szypułkowy "Henryk Skrzypiec"	Uchwała Nr V/24/2011 Rady Gminy Kamionka z 28.03.2011 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody	w zabytkowym parku Muzeum Zamoyskich	419	25	Kozłówka	93

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych RDOS

Ponadto na terenie gminy istnieje jeszcze wiele okazów spełniających kryteria pomników przyrody.

8. Przyrodniczy System Gminy

1) Ekologiczne obszary węzłowe

Obszar węzłowy “Lasy Kozłowieckie” stanowi zachodni fragment rozległego kompleksu *leśnego* rozciągającego się wzdłuż doliny Mininy i jej dopływu – Krzywej Rzeki. Jego rolę biocenotyczną podkreślają: wielkość, zwartość i rozległość biotopów, cenne obszary rangi rezerwatowej. Pomimo iż obszar znajduje się w gminie Lubartów, to swoją zachodnią częścią wciną się w gminę Kamionka aż po samą miejscowość Samokłęski. Kontakt z kompleksem stawów w Samoklęskach stwarza doskonałe warunki bytowania drapieżnej awifauny.

2) Węzły ekologiczne

Stawy “Samokłęski” - odgrywa ważną rolę ze względu na położenie w rejonie łączącym Kozłowiecki Park Krajobrazowy z Obszarem Chronionego Krajobrazu “Kozi Bór”.

3) Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne stanowią niezabudowane, liniowe układy przestrzenne, przez które odbywa się rozprzestrzenianie się materii, energii i informacji biologicznej w krajobrazach. Są to głównie trasy migracji gatunków flory i fauny między ich ostojami.

W gminie Kamionka wśród korytarzy ekologicznych wyróżniono następujące kategorie:

- a) korytarze ekologiczne o znaczeniu regionalnym,
- b) korytarze ekologiczne o znaczeniu lokalnym,
- c) ciągi ekologiczne.

Przez teren gminy przechodzi korytarz o znaczeniu regionalnym. Łączy on tereny cenne pod względem przyrodniczym. Jest to korytarz ekologiczny Doliny Mininy łączący Obszar Chronionego Krajobrazu “Kozi Bór” z Obszarem Chronionego Krajobrazu “Pradolina Wieprza”.

W strukturze ekologicznej gminy ważne miejsce zajmuje korytarz ekologiczny o znaczeniu lokalnym - Dolina Parysówki. Biegnie wschodnią częścią gminy, łączy się z korytarzem ekologicznym Doliny Mininy.

Poza korytarzami ekologicznymi przez teren gminy przebiega szereg ciągów

ekologicznych pełniących rolę strefy przemieszczania się materii biotycznej i abiotycznej pomiędzy doliną Mininy a terenami łąkowo-leśnymi znajdującymi się w gminie. Ciągi ekologiczne podobnie jak i korytarze ekologiczne lokalne wymagają wzmocnienia.

5) Elementy destrukcyjne

Na obszarze gminy i jej okolic nie stwierdzono większych obiektów szkodliwych dla środowiska i zdrowia mieszkańców. Lokalnie negatywne zmiany zaszły w sąsiedztwie miejsc eksploatacji surowców, urządzeń obsługi rolnictwa, w miejscu skupień osiedli mieszkaniowych.

W warunkach istniejących najistotniejszym czynnikiem negatywnie oddziałującym na środowisko jest budowa wodociągów bez równoczesnego rozwoju systemu kanalizacyjnego. Intensyfikacja zużycia wody a tym samym zwielokrotnienie ilości wytwarzanych ścieków powoduje nadmierne obciążenie ściekami wód powierzchniowych prowadzące do przekroczenia naturalnych zdolności samooczyszczania się wód i ich degradacji.

Kamionka jest gminą typowo rolniczą i przyczyny degradacji środowiska związane są z uprawą rolniczą. Głównie przyczynia się do tego stosowanie w rolnictwie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, nie zawsze w sposób odpowiedni, prowadzący do zanieczyszczenia wód powierzchniowych.

Innym zagrożeniem dla stosunków glebowo-wodnych są w dużej mierze wadliwie przeprowadzone melioracje, prowadzące często do nieodwracalnych zmian w hydrosferze. Melioracje zwykle prowadzone są w sposób jednostronny, tzn. bez tworzenia zbiorników małej retencji przydatnych w okresie deficytu wody. Poza tym rowy są niekonserwowane, zarośnięte wskutek zaniedbań w ich oczyszczaniu i konserwacji, co powoduje, że nie spełniają one należycie swego zadania.

Dużym problemem jest też niekontrolowana penetracja terenów leśnych oraz "dzikie wysypiska", w których składowane są odpady w sposób niekontrolowany i przypadkowy wzdłuż obrzeży lasów przez okolicznych mieszkańców.

Wpływ na stan aerosanitarny ma **również** komunikacja samochodowa.

VI. WARTOŚCI KULTUROWE

1. Analiza zasobu kulturowego

Na terenie gminy Kamionka występuje niewiele obiektów zabytkowych. Natomiast wyjątkowa jest ich ranga i znaczenie dla kultury woj. lubelskiego. Dotyczy to przede wszystkim siedziby klucza dóbr kozłowieckich – Kozłówki. *Zespół pałacowo-parkowy w Kozłowce został na mocy Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 kwietnia 2007 r. uznany za pomnik historii.*

Od samego początku – sięgając do okresu pradziejowego tereny te były skromnie zasiedlone – co potwierdzają badania archeologiczne. Przyczyną tego były niesprzyjające warunki osiedleńcze (poza terenami przydolinnymi Mininy i Parysówki), duży udział piaszczystych gleb, tereny równinne.

Niewiele zachowało się również przykładów budownictwa drewnianego oraz naśladownictwa jego form nawet do połowy XXw. Przykłady tej grupy obiektów, w postaci budownictwa mieszkalnego i gospodarczego, stanowiącego o tożsamości krajobrazu kulturowego zachowało się w: Kamionce, Kozłowce, Syrach, Samoklęskach, Dąbrówce.

Niestety w ostatnich latach obserwuje się sukcesywne zanikanie tradycyjnych form budownictwa mieszkalnego na rzecz współczesnych (uniwersalnych) rozwiązań architektonicznych, co powoduje zacieranie się różnic kulturowych i zanikanie tożsamości regionu. Często przypadkowa lokalizacja nowych budynków, bez utrzymania jednolitej linii zabudowy wprowadza chaos przestrzenny. Przyczyną zmian w architekturze wsi jest pogarszający się stan techniczny drewnianej zabudowy, nieopłacalność remontów, a często brak użytkownika.

Wkrótce po uzyskaniu lokacji w Kamionce wybudowano kościół (zapewne drewniany), który przez dłuższy czas był filią kościoła w Dysie. Parafię w Kamionce erygowano ok. 1530r. Obecnie na terenie gminy funkcjonują dwie parafie: w Kamionce i Staroście oraz kaplica filialna w Syrach, wybudowana w 1981r. – jako filia kościoła w Kamionce.

O bogactwie kulturowym gminy możemy mówić w przypadku zabytków małej architektury w postaci kapliczek i krzyży przydrożnych. Charakterystyczną cechą i przeważającym typem są kapliczki w formie zwartej bryły oraz domkowe – najczęściej murowane. Charakterystyczną dla gminy formą kapliczki jest kolumna (słup), zwieńczona metalowym krzyżem.

Niewiele do naszych czasów zachowało się krzyże drewnianych, sukcesywnie są one zamieniane na nowe – metalowe. Z ciekawszych przykładów należy wymienić dwa krzyże metalowe z pocz. XXw., wyróżniające się bogatą dekoracją w formie wici roślinnej.

Na przełomie XIX i XXw. na terenie gminy funkcjonowały dwa zespoły rezydencjonalne: w Kozłówce i Samokłeskach. Dobrze zachowany i wzorowo utrzymany zespół w Kozłówce stanowi jeden z najliczniej odwiedzanych obiektów muzealnych na terenie województwa i kraju.

Ośrodek gminy - Kamionka - pomimo znacznych przekształceń - zachował swoje rozplanowanie, sięgające początków lokacji miasta, tj. 2 poł.XVw. Z historią miasteczka związane były nazwiska rodów magnackich oraz bogatej szlachty, min. Oleśnickich, Andrzeja Górki, Szamotulskich Bielińskich.

2. Wykaz obiektów zabytkowych

Obiekty prawnie chronione – wpisane do rejestru zabytków woj. lubelskiego.

1) KAMIONKA

– *zespół kościoła parafialnego*, nr rejestru A/436

kościół parafialny pw. św. Piotra i Pawła *z wystrojem wnętrza* – 1 poł. XVIw.

kaplica grobowa Weysenhoffów – 1 poł. XIXw.

ogrodzenie z dzwonnicy bramową

drzewostan w obrębie cmentarza *kościelnego*

- *kaplica grobowa Zamoyskich na cmentarzu rzymskokatolickim, nr rejestru A/434*

2) KOZŁÓWKA

– zespół pałacowo- parkowy, nr rejestru A/457

pałac z pełnym wystrojem arch.-rzeźbiarskim

4 oficyny przed pałacem (w tym d. pawilon i kordegarda)

kaplica z całym wystrojem sztukateryjno-malarskim i witrażami

tw. teatralnia

założenie dziedzińca z bramą wjazdową z kratą

murowane ogrodzenie parku z łącznikami między budynkami pałacowymi

aleja dojazdowa i zieleń zgrupowana wokół niej

park z elementami rzeźbiarskimi z pocz. XX w. (fontanna, pomnik żołnierzy napoleońskich, grobowiec Marii i Adama Zamoyskich)

zesp. budynków folwarcznych na tyłach pałacu: spichlerz, stajnia koni roboczych, obora, dom ogrodnika (tzw. rządówka)

budynki przedpałacowe w części gosp. (stajnia, powozownia, stajnia koni remontowych, bud. gosp – ob. hydrofornia, d. kurnik – ob. stolarnia)

3) SAMOKŁĘSKI

- zespół pałacowo – parkowy, nr rejestru A/403

pałac – XVIII-XIXw.

oranżeria – XIXw.

park – XIXw.

Ponadto na terenie gminy znajduje się 14 obiektów (zabytków, miejsc pamięci, cmentarzy) nieujętych w rejestrze zabytków, a wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków:

- plebania w Kamionce - budynek starej plebanii i ogrodzenie plebanii,*
- figura - kapliczka, nagrobek Łukaszewicza w Kamionce,*
- biblioteka w Kamionce,*
- dom - ośrodek zdrowia w Kamionce,*
- kapliczka w Samokłeskach,*
- zabudowania w zespole pałacowym w Samokłeskach - oficyna, gorzelnia, magazyn spirytusu,*
- kościół parafialny wraz z plebanią w Staroście,*
- pomnik w Kozłówe upamiętniający 10-lecie niepodległości Polski,*
- pomnik - kapliczka - obelisk w Kozłówe upamiętniający przemarsz wojsk napoleońskich,*
- cmentarz żydowski w Kamionce,*
- cmentarz wojenny z okresu I wojny światowej w Kozłówe,*
- cmentarz parafialny w Staroście,*
- mogiła nieznanego żołnierza z okresu II wojny światowej w Ciemnie.*

Ponadto na terenie gminy znajdują się obiekty zabytkowe figurujące w gminnej ewidencji zabytków, niewpisane do rejestru zabytków, ani wojewódzkiej ewidencji zabytków:

- *układ urbanistyczny Kamionki,*
- *kapliczka przydrożna położona we wsi Bratnik,*
- *kapliczka przydrożna w centrum wsi Ciemno,*
- *kapliczka przydrożna położona w centrum wsi Dąbrówka,*
- *kapliczna przydrożna z krzyżem położona w centrum wsi Dąbrówka,*
- *budynek poczty w Kamionce,*
- *kapliczna przydrożna położona w centrum wsi Polny Młyn w Kamionce,*
- *kapliczna przydrożna położona we wsi Kierzkówka,*
- *kapliczna przydrożna położona we wsi Kozłówka,*
- *kapliczna przydrożna położona we wsi Rudka Gołębska,*
- *posąg Matki Boskiej w Samokłeskach,*
- *kapliczka przydrożna we wsi Siedliska,*
- *kapliczka przydrożna we wsi Starościn Kolonia.*

Na terenie gminy znajdują się również następujące nieruchome zabytki archeologiczne ujęte w wykazie stanowisk archeologicznych wojewódzkiego konserwatora zabytków:

Tabela 5. Wykaz stanowisk archeologicznych

<i>Lp.</i>	<i>Miejscowość</i>	<i>Obszar AZP</i>	<i>Nr stan. w obszarze</i>
<i>1</i>	<i>Amelin</i>	<i>73 - 79</i>	<i>24</i>
<i>2</i>	<i>Amelin</i>	<i>73 - 79</i>	<i>25</i>
<i>3</i>	<i>Amelin</i>	<i>73 - 79</i>	<i>26</i>
<i>4</i>	<i>Biadaczka</i>	<i>74 - 80</i>	<i>2</i>
<i>5</i>	<i>Biadaczka</i>	<i>74 - 80</i>	<i>3</i>
<i>6</i>	<i>Biadaczka</i>	<i>74 - 80</i>	<i>4</i>
<i>7</i>	<i>Biadaczka</i>	<i>74 - 80</i>	<i>5</i>
<i>8</i>	<i>Biadaczka</i>	<i>74 - 80</i>	<i>6</i>
<i>9</i>	<i>Biadaczka</i>	<i>74 - 80</i>	<i>7</i>
<i>10</i>	<i>Biadaczka</i>	<i>74 - 80</i>	<i>8</i>
<i>11</i>	<i>Biadaczka</i>	<i>74 - 80</i>	<i>27</i>
<i>12</i>	<i>Ciemno</i>	<i>72 - 80</i>	<i>42</i>
<i>13</i>	<i>Ciemno</i>	<i>72 - 80</i>	<i>46</i>
<i>14</i>	<i>Dąbrówka</i>	<i>74 - 80</i>	<i>9</i>
<i>15</i>	<i>Dąbrówka</i>	<i>74 - 80</i>	<i>10</i>
<i>16</i>	<i>Dąbrówka</i>	<i>74 - 80</i>	<i>11</i>
<i>17</i>	<i>Gołąb</i>	<i>72 - 80</i>	<i>39</i>
<i>18</i>	<i>Kamionka</i>	<i>73 - 80</i>	<i>82</i>
<i>19</i>	<i>Kamionka</i>	<i>73 - 80</i>	<i>106</i>
<i>20</i>	<i>Kamionka</i>	<i>73 - 80</i>	<i>107</i>
<i>21</i>	<i>Kamionka</i>	<i>73 - 80</i>	<i>108</i>
<i>22</i>	<i>Kamionka</i>	<i>73 - 80</i>	<i>109</i>

23	<i>Kamionka</i>	73 - 80	110
24	<i>Kamionka</i>	73 - 80	111
25	<i>Kamionka</i>	73 - 80	112
26	<i>Kamionka</i>	73 - 80	113
27	<i>Kamionka</i>	73 - 80	114
28	<i>Kamionka</i>	73 - 80	118
29	<i>Kamionka</i>	73 - 80	119
30	<i>Kamionka</i>	73 - 80	120
31	<i>Kamionka</i>	72 - 80	1
32	<i>Kamionka</i>	72 - 80	2
33	<i>Kamionka</i>	72 - 80	3
34	<i>Kamionka</i>	72 - 80	4
35	<i>Kamionka</i>	72 - 80	5
36	<i>Kamionka</i>	72 - 80	6
37	<i>Kamionka</i>	72 - 80	7
38	<i>Kamionka</i>	72 - 80	8
39	<i>Kamionka</i>	72 - 80	9
40	<i>Kamionka</i>	72 - 80	10
41	<i>Kamionka</i>	72 - 80	41
42	<i>Kamionka</i>	72 - 80	43
43	<i>Kamionka</i>	72 - 80	44
44	<i>Kamionka</i>	72 - 80	45
45	<i>Kamionka</i>	72 - 80	56
46	<i>Kamionka</i>	72 - 80	57
47	<i>Kierzkówka</i>	72 - 80	58
48	<i>Kierzkówka</i>	72 - 80	11
49	<i>Kierzkówka</i>	72 - 80	12
50	<i>Kierzkówka</i>	72 - 80	13
51	<i>Kierzkówka</i>	72 - 80	14
52	<i>Kierzkówka</i>	72 - 80	15
53	<i>Kierzkówka</i>	72 - 80	16
54	<i>Kierzkówka</i>	72 - 80	17
55	<i>Kierzkówka</i>	72 - 80	18
56	<i>Kierzkówka</i>	72 - 80	19
57	<i>Kierzkówka</i>	72 - 80	20
58	<i>Kierzkówka</i>	72 - 80	21
59	<i>Kierzkówka</i>	72 - 80	22
60	<i>Kierzkówka</i>	72 - 80	23
61	<i>Kierzkówka</i>	72 - 80	24
62	<i>Kierzkówka</i>	72 - 80	25
63	<i>Kierzkówka Kolonia</i>	72 - 80	40
64	<i>Kierzkówka Kolonia</i>	72 - 80	31
65	<i>Kierzkówka Kolonia</i>	72 - 80	32
66	<i>Kierzkówka Kolonia</i>	72 - 80	33
67	<i>Kierzkówka Kolonia</i>	72 - 80	34
68	<i>Kolonia Staroścín</i>	72 - 80	35
69	<i>Kolonia Staroścín</i>	74 - 80	1
70	<i>Kolonia Staroścín</i>	74 - 80	22

71	<i>Kolonia Staroścín</i>	74 - 80	25
72	<i>Kozłówka</i>	73 - 81	1
73	<i>Kozłówka</i>	73 - 81	2
74	<i>Kozłówka</i>	73 - 81	3
75	<i>Kozłówka</i>	73 - 81	4
76	<i>Kozłówka</i>	73 - 81	7
77	<i>Kozłówka</i>	73 - 81	8
78	<i>Kozłówka</i>	73 - 81	9
79	<i>Kozłówka</i>	73 - 81	10
80	<i>Kozłówka</i>	73 - 81	11
81	<i>Kozłówka</i>	73 - 81	12
82	<i>Kozłówka</i>	73 - 81	13
83	<i>Kozłówka</i>	73 - 80	85
84	<i>Kozłówka</i>	73 - 80	115
85	<i>Kozłówka</i>	73 - 80	116
86	<i>Kozłówka</i>	73 - 80	117
87	<i>Rudka Gołębska</i>	72 - 80	26
88	<i>Rudka Gołębska</i>	72 - 80	27
89	<i>Rudka Gołębska</i>	72 - 80	28
90	<i>Rudka Gołębska</i>	72 - 80	29
91	<i>Rudka Gołębska</i>	72 - 80	30
92	<i>Rudka Gołębska</i>	73 - 80	83
93	<i>Rudka Gołębska</i>	73 - 80	84
94	<i>Rudka Gołębska</i>	73 - 80	90
95	<i>Rudka Gołębska</i>	73 - 80	91
96	<i>Rudka Gołębska</i>	73 - 80	92
97	<i>Rudka Gołębska</i>	73 - 80	93
98	<i>Rudka Gołębska</i>	73 - 80	94
99	<i>Rudka Gołębska</i>	73 - 80	95
100	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	14
101	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	15
102	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	16
103	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	17
104	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	18
105	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	19
106	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	20
107	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	22
108	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	23
109	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	24
110	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	25
111	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	26
112	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	27
113	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	28
114	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	29
115	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	30
116	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	31
117	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	32
118	<i>Samokłęski</i>	73 - 80	33

119	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	34
120	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	35
121	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	36
122	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	37
123	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	38
124	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	39
125	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	40
126	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	41
127	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	42
128	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	43
129	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	44
130	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	45
131	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	46
132	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	47
133	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	48
134	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	49
135	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	50
136	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	51
137	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	54
138	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	55
139	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	56
140	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	57
141	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	58
142	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	59
143	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	60
144	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	61
145	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	62
146	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	63
147	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	64
148	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	65
149	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	66
150	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	67
151	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	68
152	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	69
153	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	70
154	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	71
155	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	72
156	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	73
157	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	74
158	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	75
159	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	76
160	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	77
161	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	78
162	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	79
163	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	80
164	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	81
165	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	96
166	<i>Samokleşki</i>	73 - 80	97

167	<i>Samokleski</i>	73 - 80	98
168	<i>Samokleski</i>	73 - 80	99
169	<i>Samokleski</i>	73 - 80	100
170	<i>Samokleski</i>	73 - 80	101
171	<i>Samokleski</i>	73 - 80	102
172	<i>Samokleski</i>	73 - 80	103
173	<i>Samokleski</i>	73 - 80	104
174	<i>Samokleski</i>	73 - 80	105
175	<i>Samokleski</i>	73 - 80	121
176	<i>Samokleski</i>	73 - 80	122
177	<i>Siedliska</i>	73 - 80	86
178	<i>Siedliska</i>	73 - 80	87
179	<i>Siedliska</i>	73 - 80	88
180	<i>Siedliska</i>	73 - 80	89
181	<i>Siedliska</i>	72 - 81	1
182	<i>Siedliska</i>	72 - 81	2
183	<i>Siedliska</i>	72 - 81	3
184	<i>Siedliska</i>	72 - 81	4
185	<i>Siedliska</i>	72 - 81	6
186	<i>Staroscin</i>	74 - 80	23
187	<i>Staroscin</i>	74 - 80	24
188	<i>Syry</i>	73 - 80	1
189	<i>Syry</i>	73 - 80	2
190	<i>Syry</i>	73 - 80	3
191	<i>Syry</i>	73 - 80	4
192	<i>Syry</i>	73 - 80	5
193	<i>Syry</i>	73 - 80	6
194	<i>Syry</i>	73 - 80	7
195	<i>Syry</i>	73 - 80	8
196	<i>Syry</i>	73 - 80	9
197	<i>Syry</i>	73 - 80	10
198	<i>Syry</i>	73 - 80	11
199	<i>Syry</i>	73 - 80	12
200	<i>Syry</i>	73 - 80	13
201	<i>Syry</i>	73 - 80	21
202	<i>Syry</i>	73 - 80	52
203	<i>Syry</i>	73 - 80	53
204	<i>Wólka Krasieninska</i>	74 - 80	12
205	<i>Wólka Krasieninska</i>	74 - 80	13
206	<i>Wólka Krasieninska</i>	74 - 80	14
207	<i>Wólka Krasieninska</i>	74 - 80	15
208	<i>Wólka Krasieninska</i>	74 - 80	16
209	<i>Wólka Krasieninska</i>	74 - 80	17
210	<i>Wólka Krasieninska</i>	74 - 80	18
211	<i>Wólka Krasieninska</i>	74 - 80	19
212	<i>Wólka Krasieninska</i>	74 - 80	20
213	<i>Wólka Krasieninska</i>	74 - 80	21
214	<i>Wólka Krasieninska</i>	74 - 80	26

VII. INFRASTRUKTURA

1. Infrastruktura techniczna

Wodociągi

Cały teren gminy Kamionka jest zwodociągowany – z *sieci wodociągowej korzysta 86,8% ludności*. Jedyne luźna zabudowa rozproszona korzysta z własnych studni. Wodociągi na terenie gminy zasilane są z ujęć wody zlokalizowanych w miejscowościach: Stanisławów Duży, Zofian, Kozłówka, Kierzkówka, Samokłęski Kolonia, Amelin oraz Kamionka. *W ujęciach pobierane są głównie wody z poziomu kredowego, rzadziej z poziomu trzeciorzędowego i czwartorzędowego*. Rozdzielcza sieć wodociągowa ma długość ponad 126 km. *Podłączone jest do niej 1828 budynków mieszkalnych. Do sieci wodociągowej dostarczane jest łącznie 500m³ w ciągu doby. Obecnie na potrzeby zaopatrzenia ludności nie wykorzystuje się ujęć w Kierkówce, Samokłeskach Kolonii i w Amelinie.*

Tabela 6. Wydajność ujęć wody

<i>Lp.</i>	<i>Ujęcie</i>	<i>Wydajność [m³/d]</i>	<i>Maksymalne zatwierdzone zasoby [m³/h]</i>
<i>1</i>	<i>Stanisławów Duży</i>	<i>73,9</i>	<i>12,0</i>
<i>2</i>	<i>Zofian</i>	<i>162,0</i>	<i>30,0</i>
<i>3</i>	<i>Kozłówka</i>	<i>490,0</i>	<i>40,0</i>
<i>4</i>	<i>Kamionka</i>	<i>408,5</i>	<i>60,0</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy

Kanalizacja

Całkowita długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wynosi 7,6 km. Podłączone jest do niej 177 budynków, w związku z czym korzysta z niej zaledwie 9% mieszkańców gminy.

Ścieki odprowadzane są do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Kamionce, skąd po oczyszczeniu trafiają do rzeki Parysówki. Projektowana przepustowość oczyszczalni wynosi 135 m³/dobę. Na terenie gminy znajduje się dodatkowo oczyszczalnia ścieków w miejscowości Samokłęski o projektowanej przepustowości 14 m³/dobę. W większości gospodarstw ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, a następnie odwożone przez wozy asenizacyjne do oczyszczalni ścieków. Rzadko stosowanym rozwiązaniem są przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Zaopatrzenie w ciepło

Mieszkańcy gminy zaopatrzą się w ciepło z indywidualnych systemów grzewczych.

Zaopatrzenie w gaz

Przez gminę przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia DN500 relacji Drewnik-Felin oraz DN200/100 Samoklęski-Lubartów. *Ze względu na brak sieci rozdzielczej mieszkańcy gminy zaopatrzą się w gaz ze źródeł indywidualnych.*

Gospodarka odpadami stałym

Na terenie gminy do 2007 r. funkcjonowało składowisko odpadów w miejscowości Kamionka. Po jego zamknięciu odpady komunalne z terenu gminy wywożone są na składowisko odpadów komunalnych Rokitno i składowisko w Puławach.

Elektroenergetyka

Rozbudowana sieć linii energetycznych 15kV pokrywa swym zasięgiem teren całej gminy. Mieszkańcy zaopatrywani są w energię elektryczną z Głównego Punktu Zasilającego w Lubartowie 110/15 kV. Na terenie gminy znajduje się 76 słupowych stacji energetycznych oraz 3 stacje wewnętrzne.

Gminę przecinają linie 15 kV Lubartów-Biadaczka i Lubartów-Michów.

Telekomunikacja

Na obszarze gminy znajdują się 3 obiekty telefonii komórkowej.

Urządzenia melioracyjne

Melioracyjne urządzenia podstawowe znajdujące się w ewidencji Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lublinie wymagają okresowych prac remontowych i konserwacyjnych a przy znacznym zużyciu również modernizacji drogą inwestycyjną.

2. Komunikacja

Drogi wojewódzkie

Przez teren gminy Kamionka przebiega droga wojewódzka nr 809 Lublin – Krasienin

– Przytoczno. W granicach gminy ma ona długość 11km.

Drogi powiatowe

Drogi powiatowe na terenie gminy Kamionka mają łączną długość ponad 56km. Na sieć dróg powiatowych składają się następujące ciągi:

Tabela 7. Drogi powiatowe na terenie gminy Kamionka

Numer drogi	Nazwa drogi	Długość drogi na terenie gminy [km]
1526L /22155/	(Od drogi krajowej nr 17– Wola Przybysławska) – granica powiatu – Syry – do drogi wojewódzkiej nr 809	3,89
1548L /22157/	(Garbów – Borków) – granica powiatu – Zofian – Starościan – do drogi wojewódzkiej nr 809	2,79
1528L /22338/	Od drogi krajowej nr 19 – Lubartów – Kamionka – Kierzkówka – do drogi wojewódzkiej nr 809	9,56
1529L /22341/	Od drogi powiatowej nr 1511L – Baran – Sobolew – Ciemno – do drogi powiatowej nr 1528L	2,78
1531L /22342/	Od drogi powiatowej nr 1539L – Firlej – skrzyżowanie z drogą krajową nr 19 – Kamionka – do drogi powiatowej nr 1528L	4,52
1543L /22345/	Od drogi powiatowej nr 1528L Siedliska – Skrobów - Lubartów	3,61
1527L /22362/	Od drogi powiatowej nr 1528L – Kamionka – Samokłęski – do drogi wojewódzkiej nr 809	3,93
1521L /22363/	Od drogi powiatowej nr 1518 – Dębiny – Marcinów – Abramów – Michałówka – Rudka Gołębska – do drogi wojewódzkiej nr 809	2,21
1525L /22364/	Od drogi powiatowej nr 1512L – skrz. z drogą powiatową nr 1521L Dębczyna - Syry - do drogi powiatowej nr 1526L	3,97
1544L /22365/	Od drogi wojewódzkiej nr 809 – Syry – Kozłówka – do drogi powiatowej nr 1545L	5,13
1545L /22366/	Od drogi powiatowej nr 1528L – Siedliska – Kozłówka – Nowodwór – Lubartów – do drogi krajowej nr 19	3,45
1546L /22369/	Od drogi powiatowej nr 1545L – Kozłówka – Dąbrówka – granica powiatu – (Nasutów – Dys)	3,38
1547L /22370/	Od drogi wojewódzkiej nr 809 – Bładaczka – Wólka Krasienińska – Dąbrówka – do drogi powiatowej nr 1546L	6,03

Numer drogi	Nazwa drogi	<i>Długość drogi na terenie gminy [km]</i>
1549L /22379/	Od drogi powiatowej nr 1547L – Wólka Krasienińska – granica powiatu – (Kawka – Krasienin)	1,12

Około 38km dróg powiatowych ma nawierzchnię utwardzoną lub ulepszoną.

Drogi gminne

Drogi gminne mają łączną długość blisko 100 km. Na sieć dróg gminnych składają się następujące ciągi:

Tabela 8. Drogi gminne na terenie gminy Kamionka

<i>Numer drogi</i>	<i>Nazwa drogi</i>	<i>Długość drogi na terenie gminy [km]</i>
2240001	<i>Samokłęski - Bratnik</i>	5,65
2240002	<i>Rudka Głęboka – Kamionka - Kozłówka</i>	4,100
2240003	<i>Kamionka - Kozłówka</i>	3,500
2240004	<i>Bratnik - Kozłówka</i>	2,400
2240005	<i>Starościan - Biadaczka</i>	2,300
2240006	<i>Od drogi krajowej 809- Kol. Biadaczka</i>	2,050
2240007	<i>Starościan- granica gminy</i>	1,600
2240008	<i>Zofian – granica gminy</i>	2,000
2240009	<i>Zofian - Starościan – Kol. Starościan</i>	2,050
2240010	<i>Starościan – granica gminy (Mieszno)</i>	1,350
2240011	<i>Starościan – Kruk – granica gminy</i>	1,700
2240012	<i>Syry - Amelin</i>	2,550
2240013	<i>Od drogi kr. 809 – droga we wsi Syry</i>	1,000
2240014	<i>Samokłęski – do drogi 22364</i>	2,500
2240015	<i>Od drogi pow. 22364 – Dębczynna - do drogi 22363</i>	3,000
2240016	<i>Rudka Gołębska – Stanisławów Duży</i>	2,500

<i>Numer drogi</i>	<i>Nazwa drogi</i>	<i>Długość drogi na terenie gminy [km]</i>
2240017	<i>Rudka Gołębska – Kol. Kierzkówka</i>	<i>1,700</i>
2240018	<i>Od drogi 809 - Kierzkówka</i>	<i>1,900</i>
2240019	<i>Od drogi pow. 22338 do dr. gm. 224040</i>	<i>2,300</i>
2240020	<i>Od drogi pow. 22341 – droga we wsi Ciemno – do granicy zabudowy wsi</i>	<i>1,00</i>
2240021	<i>Od drogi pow. 22341- droga we wsi Ciemno – do granicy zabudowy wsi</i>	<i>1,00</i>
2240022	<i>Od drogi 22341 – wieś Ciemno_ do drogi 22342</i>	<i>2,300</i>
2230023	<i>Kamionka - Siedliska</i>	<i>3,650</i>
2240024	<i>Od drogi 22338 – Siedliska – do drogi 2240023</i>	<i>2,500</i>
2240025	<i>Od drogi 2240024 – Siedliska – granica gminy</i>	<i>2,300</i>
2240026	<i>Siedliska – granica gminy – Kol. Skrobów</i>	<i>1,00</i>
2240027	<i>Od drogi 2240027 – droga we wsi Siedliska Bliższe, Borowe – granica gminy</i>	<i>2,300</i>
2240028	<i>Od drogi pow. 22338 – droga we wsi Siedliska – do drogi pow. 22338</i>	<i>0,900</i>
2240029	<i>Od drogi 22366 – Kozłówka – granica gminy</i>	<i>2,750</i>
2240030	<i>Od drogi 22338 – do drogi 2240029</i>	<i>0,350</i>
2240031	<i>Od drogi pow. 22366 – Nadłęczce – do drogi powiatowej 22366</i>	<i>1,900</i>
2240032	<i>Od drogi 22366- do drogi 22369</i>	<i>2,750</i>
2240033	<i>Od drogi pow. 22366 – Brzozowiec – do drogi gminnej 2240032</i>	<i>1,000</i>
2240034	<i>Kamionka – do drogi 2240023</i>	<i>1,250</i>
2240035	<i>Od drogi pow. 22342- droga we wsi Kamionka – do drogi 2240034</i>	<i>0,400</i>

<i>Numer drogi</i>	<i>Nazwa drogi</i>	<i>Długość drogi na terenie gminy [km]</i>
2240036	<i>Od drogi 22338 – Kamionka – do drogi gminnej 2240002</i>	<i>3,5</i>
2240037	<i>Od drogi 22345 – granica gminy – Wola Mieczysławska</i>	<i>1,3</i>
2240038	<i>Od drogi 22341 – do drogi 22345</i>	<i>5,1</i>
2240039	<i>Od drogi 224 0037 – granica gminy</i>	<i>1,0</i>
2240040	<i>Granica gminy – Kol. Olszowiec – gr. gminy</i>	<i>2,4</i>
2240041	<i>Od drogi 809 – Dębczyna – do drogi 2240015</i>	<i>1,2</i>
2240042	<i>Od drogi 22370 – do drogi 22362</i>	<i>4,1</i>
2240043	<i>Od drogi 2240009 – Kol. Starościan - granica gminy</i>	<i>2,0</i>
2240044	<i>Od drogi pow. 22157 – Koszary – granica gminy</i>	<i>1,4</i>
2240045	<i>Od drogi pow. 22369 – Dąbrówka – granica gminy</i>	<i>0,8</i>
2240046	<i>Od drogi 2240042 – do drogi 2240003</i>	<i>1,2</i>
2240047	<i>Od drogi 2240042 – do drogi 2240004</i>	<i>1,2</i>

Źródło: Opracowane własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kamionka.

Jedynie około 17 km dróg posiada nawierzchnię utwardzoną, a ok. 14 km powierzchnię gruntową ulepszoną.

VIII. SFERA SPOŁECZNA I GOSPODARCZA

1. Potencjał społeczno-demograficzny

Gminę Kamionka zamieszkuje łącznie **6440** osób (*według danych GUS na koniec 2010 roku*). Współczynnik feminizacji wynosi **103,2** kobiet na 100 mężczyzn. Gęstość zaludnienia terenu gminy wynosi **58** osób na 1 km², przy średniej w kraju *dla gmin wiejskich* wynoszącej **55** osób na 1km². W wieku przedprodukcyjnym jest **1356** osób (**21%**), w wieku produkcyjnym - **3948** osoby (**61%**), a w wieku poprodukcyjnym **1136** osób (**18%**).

Współczynnik obciążenia demograficznego ludnością w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi **63,12**.

Dynamikę zmian liczby ludności w latach 1995-**2010** przedstawiono w tabeli nr 1.

Tabela 9. Ludność gminy Kamionka w latach 1995-**2010**.

Lata	Liczba ludności	Kobiety	Mężczyźni
1995	6688	3369	3319
1996	6670	3346	3324
1997	6630	3324	3306
1998	6598	3313	3285
1999	6580	3324	3256
2000	6534	3301	3233
2001	6577	3318	3259
2002	6554	3328	3226
2003	6529	3304	3225
2004	6421	3270	3151
2005	6428	3269	3159
2006	6380	3249	3131
2007	6414	3260	3154
2008	6413	3259	3154
2009	6423	3255	3168
2010	6440	3271	3169

Źródło: Opracowane na podstawie danych US w Lublinie i danych GUS.

Tabela 10. Struktura ludności gminy Kamionka w latach 1995-**2010**.

Lata	Liczba ludności	W wieku przedprodukcyjnym	W wieku produkcyjnym	W wieku poprodukcyjnym
1995	6688	1838	3522	1328
1996	6670	1818	3530	1322
1997	6630	1780	3547	1303

1998	6598	1728	3578	1292
1999	6580	1707	3596	1277
2000	6534	1639	3614	1281
2001	6577	1639	3683	1255
2002	6554	1617	3703	1234
2003	6529	1567	3751	1211
2004	6421	1527	3716	1178
2005	6428	1483	3759	1186
2006	6380	1449	3752	1179
2007	6414	1451	3787	1176
2008	6413	1425	3835	1153
2009	6423	1391	3898	1134
2010	6440	1356	3948	1136

Źródło: Opracowane na podstawie danych US w Lublinie i danych GUS.

2. Baza oświatowa i kulturalna

W Kamionce znajduje się Zespół Szkół, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa, Gimnazjum oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa, *Liceum Profilowane i Technikum*. Obiekt jest dobrze wyposażony i posiada bardzo dobre warunki lokalowe. Do dyspozycji uczniów jest sala gimnastyczna oraz siłownia. Na terenie gminy znajdują się ponadto szkoły podstawowe w Samoklęskach oraz Staroście. Łącznie do szkół podstawowych *w roku 2010* uczęszczało **421** uczniów, do gimnazjum – **211** uczniów, *do technikum - 12 uczniów*, a do szkoły zasadniczej – **18** uczniów. W gminie funkcjonuje też jedno przedszkole, zapewniające miejsce dla 45 dzieci.

Gmina Kamionka posiada Gminną Bibliotekę Publiczną. Ze zbiorów bibliotecznych korzysta około **1061** czytelników. Placówka współpracuje ze szkołami, odbywają się tam lekcje biblioteczne z udziałem dzieci i młodzieży. W pomieszczeniach bibliotecznych odbywają się również wystawy i pokazy prac plastycznych i fotograficznych.

Gminna Biblioteka Publiczna posiada trzy filie biblioteczne: w Samoklęskach, Kozłowie i Staroście, oraz dwa punkty biblioteczne w Kierzkówce i Siedliskach.

W Kamionce działa Gminny Ośrodek Kultury. Prowadzi kilka klubów oraz kółek zainteresowań, m.in. koło plastyczne, kolekcjonerskie, klub seniora, klub fotograficzny. Przy ośrodku działa również od kilkunastu lat Kapela Ludowa "To i owo". W swoim repertuarze posiada wiele ludowych piosenek regionalnych i spoza regionu. Kapela uświetnia wiele uroczystości organizowanych na terenie gminy.

Przy Ośrodku Kultury działa również dziecięcy zespół tańca ludowego, w którego zajęciach bierze udział ok. 45 dzieci z terenu gminy. Od roku 1997 organizowany jest

jednodniowy festiwal piosenki kościelnej Sacro Song, który odbywa się na placu przykościelnym.

Na terenie gminy działają również trzy zespoły śpiewacze przy Kołach Gospodyń Wiejskich w Kozłówce, Samoklęskach i Kierzkówce.

W gminie funkcjonuje klub sportowy - drużyna piłki nożnej, która rozgrywa mecze na gminnym boisku.

Rokrocznie odbywają się dożynki. W imprezie uczestniczą mieszkańcy z terenu gminy Kamionka, a także zaproszeni goście. Przy tej okazji odbywają się różnorodne wystawy oraz organizowana jest część artystyczna z udziałem lokalnych zespołów.

3. Rolnictwo

Gmina Kamionka jest gminą rolniczą i od stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz dochodów uzyskiwanych z produkcji rolnej zależy i będzie zależeć w przyszłości poziom dochodów mieszkańców, a tym samym poziom życia.

Dochody w rolnictwie są uzależnione od ekonomicznych uwarunkowań zewnętrznych. Unijne mechanizmy gospodarcze już bezpośrednio oddziałują na nasze rolnictwo. Ze względu na łatwość importu artykułów rolnych z zagranicy po dość niskich cenach, nie jest możliwe ustalenie cen na nasze produkty rolne na poziomie kosztów własnych rolników, a jedynie na poziomie cen ustalonych jako konkurencyjne.

Rolnictwo we wszystkich krajach Unii jest w dużym zakresie subwencjonowane (dotowane), na poziomie 20-60% w zależności od kraju i kierunku produkcji, natomiast polskie rolnictwo jest dotowane (wspomagane) na znacznie niższym poziomie. Stąd też niższe dochody polskich rolników, w tym posiadających gospodarstwa na terenie gminy Kamionka. Relacje te można przedstawić posługując się pojęciem "parytetu dochodów". W czasach polskiej gospodarki socjalistycznej był on na poziomie 0,8-0,9 w porównaniu do dochodów z pozarolniczych źródeł, w latach 1995-96 przekraczał wskaźnik 1,0, zaś w ostatnich latach spadł do poziomu 0,4-0,6. W tym tkwi główna przyczyna niskich dochodów większości gospodarstw rolnych również na obszarze gminy.

W rolnictwie wyraźnie dominuje sektor prywatny, zajmujący prawie 90% powierzchni ogólnej. Stosunkowo niewielką powierzchnię zajmują grunty Skarbu Państwa (5%). Grunty gminy stanowią tylko 1,8% powierzchni gminy. Taka struktura własnościowa gruntów jest niekorzystna dla rozwoju gminy, utrudnia bowiem pozyskanie ich na cele użyteczności publicznej, pod usługi czy lokalizowanie zorganizowanych form przedsiębiorczości.

Tabela 11. Struktura własnościowa gruntów w gminie Kamionka.

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie grup rejestrowych</i>	<i>Powierzchnia w [ha]</i>
<i>1</i>	<i>Grunty Skarbu Państwa</i>	<i>559</i>
<i>2</i>	<i>Grunty gminy</i>	<i>199</i>
<i>3</i>	<i>Grunty województwa</i>	<i>12</i>
<i>4</i>	<i>Grunty powiatu</i>	<i>69</i>
<i>5</i>	<i>Grunty indywidualne</i>	<i>10168</i>
<i>6</i>	<i>Grunty spółdzielni i innych osób prawnych</i>	<i>86</i>
<i>7</i>	<i>Grunty kościołów i związków wyznaniowych</i>	<i>20</i>
<i>8</i>	<i>Grunty wspólnot gruntowych</i>	<i>15</i>
<i>9</i>	<i>Grunty spółek prawa handlowego i innych</i>	<i>7</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy

Ocena rozłogów gruntów

Struktura gospodarstw rolnych wg. kryterium ich powierzchni jest bardzo niekorzystna. Najmniejsze średnie powierzchnie gospodarstw występują w Dąbrówce, Kamionce i Samoklęskach.

Wg Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r. na terenie gminy znajdowało się 1659 gospodarstw rolnych, z czego 1658 to gospodarstwa indywidualne.

Tabela 12. Struktura użytkowania gruntów w gminie Kamionka

<i>Lp.</i>	<i>Forma użytkowania</i>	<i>Powierzchnia [ha]</i>
<i>1</i>	<i>Grunty orne</i>	<i>6445</i>
<i>2</i>	<i>Sady</i>	<i>174</i>
<i>3</i>	<i>Łąki i pastwiska trwałe</i>	<i>2011</i>
<i>4</i>	<i>Grunty rolne zabudowane</i>	<i>236</i>
<i>5</i>	<i>Inne użytki rolne</i>	<i>87</i>
<i>6</i>	<i>Lasy</i>	<i>1601</i>
<i>7</i>	<i>Grunty zadrzewione i zakrzewione</i>	<i>48</i>
<i>8</i>	<i>Tereny mieszkaniowe</i>	<i>4</i>
<i>9</i>	<i>Drogi</i>	<i>238</i>
<i>10</i>	<i>Inne tereny zabudowane i zurbanizowane</i>	<i>16</i>
<i>11</i>	<i>Wody powierzchniowe</i>	<i>224</i>
<i>12</i>	<i>Nieużytki</i>	<i>51</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy

Gleby

Z ogólnej powierzchni gminy wynoszącej **11135ha, 8953ha (80,4%)** stanowią użytki rolne. Grunty orne zajmują powierzchnię **6445ha**, a użytki zielone **2011ha**. Powierzchnia lasów na terenie gminy wynosi **1601ha**.

Grunty orne gminy stanowią tereny o średnich i słabych walorach rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Pod względem bonitacyjnym w powierzchni gruntów ornych przeważają gleby w IV i V klasie bonitacyjnej. Dokładne powierzchnie gruntów ornych w poszczególnych klasach bonitacyjnych zajmują:

grunty klasy III a	246 ha	3,7% ogółu gruntów ornych
grunty klasy III b	748 ha	11,2% ogółu gruntów ornych
grunty klasy IV a	1727 ha	25,8% ogółu gruntów ornych
grunty klasy IV b	1858 ha	27,8% ogółu gruntów ornych
grunty klasy V	1620 ha	24,3% ogółu gruntów ornych
grunty klasy VI	482 ha	7,2% ogółu gruntów ornych

Użytki zielone przedstawiają podobną wartość użytkową:

klasa II	2 ha	0,1% ogółu użytków zielonych
klasa III	397 ha	19,6% ogółu użytków zielonych
klasa IV	1215 ha	60,0% ogółu użytków zielonych
klasa V	328 ha	16,2% ogółu użytków zielonych
klasa VI	82 ha	4,1% ogółu użytków zielonych

4. Gospodarka

Gospodarka gminy opiera się głównie na rolnictwie. Na terenie gminy **wg Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r.** znajduje się **1313** gospodarstw rolnych (o powierzchni powyżej 1ha). Średnia powierzchnia użytków rolnych na gospodarstwo indywidualne wynosi 7 ha. Przeważają małe gospodarstwa, bez profilu działalności, jednak istnieją również gospodarstwa specjalistyczne o profilu, m.in.: bydło mleczne – 3 gospodarstwa, trzoda chlewna – 2 gospodarstwa, sadownictwo – 5 gospodarstw, agroturystyka – 1 gospodarstwo. Przeważające kierunki produkcji gospodarstw to produkcja zbóż oraz ziemniaków, a także hodowla bydła i trzody chlewnej.

Specyficzną działalność prowadzi Gospodarstwo Rybne, mające swą siedzibę na terenie gminy, w Samoklęskach. Gospodarstwo posiada 321ha stawów rybnych, z czego 194ha w Samoklęskach, a pozostałe poza terenem gminy Kamionka. Gospodarstwo posiada wylęgarnię, w której prowadzony jest wylęg wielu gatunków ryb. Gospodarstwo zaopatruje w materiał zarybieniowy większość stawów w Polsce południowo-wschodniej. Ryby konsumpcyjne sprzedawane są przeważnie na terenie województwa lubelskiego i

mazowieckiego.

Lokalnie finansową obsługę mieszkańców i przedsiębiorców z terenu gminy zapewnia Bank Spółdzielczy w Kamionce.

Na terenie gminy brak jest zakładów przemysłowych, dzięki temu środowisko gminy nie jest skażone. Dodatkowo niski poziom nawożenia mineralnego i chemizacji rolnictwa powodują, że wytworzone na terenie gminy produkty rolne posiadają walory zdrowej żywności i stanowią znakomity surowiec przetwórczy.

Na terenie gminy *w 2009 r. działało 377* podmiotów gospodarczych. Najczęściej są to małe, zatrudniające nie więcej niż pięciu pracowników podmioty. Większość z nich działa na rynku lokalnym.

Tabela 13. Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD w 2009 r.

<i>Lp.</i>	<i>Gałąź gospodarki</i>	<i>Liczba podmiotów</i>
<i>1</i>	<i>rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo</i>	<i>17</i>
<i>2</i>	<i>przemysł</i>	<i>36</i>
<i>3</i>	<i>budownictwo</i>	<i>78</i>
<i>4</i>	<i>handel, naprawa pojazdów samochodowych</i>	<i>121</i>
<i>5</i>	<i>transport i gospodarka magazynowa</i>	<i>24</i>
<i>6</i>	<i>zakwaterowanie i gastronomia</i>	<i>7</i>
<i>7</i>	<i>działalność finansowa i ubezpieczeniowa</i>	<i>6</i>
<i>8</i>	<i>działalność profesjonalna, naukowa i techniczna</i>	<i>16</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Lublinie

Tabela 14. Struktura zatrudnienia w gminie Kamionka.

1	Rolnictwo	2060	55,93
2	Przemysł i budownictwo	85	2,31
3	Handel i naprawy	157	4,26
4	Edukacja, ochrona zdrowia i opieka socjalna	181	4,91
5	Pozostałe razem	130	3,53
6	Pracujący razem	553	15,01
7	Bezrobotni	576	15,64
	Czynni zawodowo razem	3683	

5. Turystyka

Gmina Kamionka jest bogata w miejsca i *obiekty* atrakcyjne dla turystyki i przyciągające turystów. Z obiektów zabytkowych przede wszystkim należy tu wymienić Muzeum Zamoyskich w Kozłowie. Corocznie przyjeżdża tu przede wszystkim dużo grup zorganizowanych, ale jest to miejsce chętnie odwiedzane przez turystów również indywidualnie. Kozłówek jest ośrodkiem rozwoju usług turystyczno-wypoczynkowych o znaczeniu ponadlokalnym.

Jednak turystyka to przede wszystkim tereny atrakcyjne krajobrazowo i przyrodniczo. Część gminy Kamionka wchodzi w skład Kozłowieckiego Parku Krajobrazowego. Są to ciekawe tereny doliny Mininy oraz przylegających kompleksów leśnych – łącznie w obszar parku wchodzi *ok. 700* ha (*6%* powierzchni gminy). Kozłowiecki Park Krajobrazowy posiada otulinę, która obejmuje *24%* obszaru gminy (*2700* ha). Park wraz z otuliną obejmują południowo-wschodnią część gminy, zachodnia część gminy wchodzi w skład Obszaru Chronionego Krajobrazu “Kozi Bór”. Tereny parku są miejscem wypoczynku oraz rekreacji. W miejscowości Dąbrówka znajdują się tereny zabudowy letniskowej oraz przewidziane do rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych.

W gminie znajduje się również wiele atrakcyjnych łowisk wędkarskich, m.in. stawy rybne w Samoklęskach oraz prywatne stawy wędkarskie w Wólce Krasienińskiej (przy granicy z Dąbrówką), które przyciągają wędkarzy.

Jako podstawowy kierunek rozwoju turystyki należy przyjąć przystosowywanie istniejących gospodarstw rolnych dla potrzeb agroturystyki, co da możliwość stworzenia dodatkowych miejsc pracy dla mieszkańców i będzie w pewnym stopniu stymulować wzrost dochodów.

6. Bezpieczeństwo

W celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców na terenie gminy funkcjonuje 9 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, obejmujących zasięgiem całą gminę oraz posterunek policji w Kamionce.

Jak wynika z Powiatowego Programu Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego na lata 2006-2013 na terenie gminy nie występują zagrożenia związane z funkcjonowaniem zakładów przemysłowych czy zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Przez gminę na trasie Lubartów - Michów mogą być natomiast przewożone materiały niebezpieczne.